

Gorenjec

St. 23. Leto XIX. - Kranj, 8. junija 1935.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmayerjev trg št. 1. Telefon št. 73. „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejem: uredništvo do srede zvečer. Recepti se ne vračajo. Nekatere ranilne pisma ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjec“ celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, pos. št. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Možem in fantom!

Kakor vsako leto, se bo tudi letos na binkoštni ponedeljek vršil velik shod za moše in fante na Sv. Joštu. Iz cele Gorenjske bodo prišli skupaj, da se znova utrdijo v katoliških načelih in znova navdušijo za sveto katoliško stvar.

Kdor le malo pozna svetovno zgodovino, ta pač ve, kaj pomenijo za človeštvo moše, kakor so bili Aleksander Veliki, Cezar, Karel Veliki, Napoleon in še drugi. S svojimi deli so preobrazili človeško družbo, s svojimi vojnimi pohodi in z močjo svoje besede. Velikanske pokrajine naše zemlje so tako rekoč preobrazili in po svoji volji preustvarjali. Svet se klanja njihovemu spominu in jih časti, čeprav dela, ki so jih ti moše vršili, niso bila vedno dobra in poštena.

Toda še veliko večja čast in spoštovanje pa gresta dvanašterim ubogim in neukim galilejskim ribičem in rokodelcem, ki si jih je Gospod izbral za svoje sodelavce. Razposlal jih je v daljni svet, da bi cele narode pridobili za Kristusa in to pa brez vojaške moči, da bi svet brez denarja in učenosti dvignili iz tečajev in popolnoma v jedru prenovili. Kakor smo poučeni iz zgodovine, so dosegli velikanske uspehe. Oni so bolj temeljito preobrazili in preustvarili svet, kakor so to napravili veliki vojskovodje Aleksander Veliki, Cezar ali Napoleon. Oni so ogromno rimsko državo prisilili na kolena, čeprav se je proti njim bojevala z ognjem in mečem. Zmagali so galilejski ribiči in danes štejejo kristjani, Judje in tudi brezbožniki leta po Kristusovem rojstvu.

Dvanaest preprostih ljudi, delavcev, je ustvarilo največje delo v svetovni zgodovini. Toda, kakšni so bili ti ljudje? Bili so ljudje, ki so bili popolnoma prepričani o nauku, ki so ga oznanjali, in pa moralno neoporečni. To so bili ljudje, ki so kar goreli za Kristusa in se niso bali najhujših muk. Saj so vsi, razen apostola in evangelista Janeza, umrli mučeniške smrti. Apostoli so živeli v času, ko so nevera in krija vera, malikovalstvo in grehote dosegle svoj višek. Sodoma in Gomora nista bila nič proti moralni pokvarjenosti poganškega Rima ob času cesarjev. Življenje človeka ni bilo nič vredno. Sužnji in kristjani so se zvižali v strašnih bolečinah, ko jih je zabodel gladiatorski meč ali pa ko so se zvižali pod zobmi levov in tigrov, dočim so se našmin-kane rimske matrone in dame krohotale na amfiteaterskih sedežih. Po rimskih ulicah je odmevalo vpitje onih razudancev, ki so častili boga pijancev in nečistnikov, Bakha in Venero. Kristjani so pa med tem nosili svoje drage mučence v katakombah in jih med prepevanjem psalmov polagali k večnemu počitku.

S ponosom se moramo spominjati te junaške dobe prvih kristjanov. Toda istočasno, ko se spominjamo najsijajnejše dobe Kristusove Cerkve, se pa kaj radi pohvalimo, kako smo kulturno napredovali, češ, kaj takega ne bi bilo danes mogoče. Toda nimamo povoda, da bi si kaj domišljevali, saj je današnji čas skoraj do pičice enak, kakršen je bil tedaj, ko so galilejski ribiči oznanjali Kristusovo vero. V mnogih krajih pride na enega pravega kristjana, katoličana, več verskih brezbriznežev, svobodomiselnih in sovražnikov Cerkve. Mi sicer sedaj ne molimo kakšnih marmornatih malikov, toda današnja družba pada na kolena pred malike, ki se jim pravi denar, sila in zloba, pri tem pa pozabljamo na pravega Boga. In tudi ni treba iti bogvekam daleč, da ne bi našli vseh tistih strašnih grehot, ki so bile na dnevnem redu v starem poganškem Rimu; nič ne pretiravamo, če pravimo, da so grehote starega Rima tudi med nami udomačene in morda celo v hujši meri kakor v Rimu. Mnogi so

mnenja, da smo prišli v dobo nekrščanstva in antikrista. Mnogim je Bog samo še v posmeh in otroška pravljica. Država, gospodarstvo in sploh človeška družba nočejo, da bi bili vladani po večnih božjih zakonih, vse hoče samo posvetne zakone, ki nimajo z vero in Bogom nič skupnega. Stara Evropa, ki je bila nekdanj zibelka krščanstva, je na tem, da odpade od Kristusa. V Rusiji se cerkve spreminjajo v plesne dvorane, duhovnike pa deportirajo v Sibirijo in na Solovecke otoke. V Španiji so nedavno gorele cerkve in samostani, v Mehiki je dal Kales streljati na katoliške delavce, ki so se potegnili za Cerkev, v Nemčiji se uvaja poganstvo. Pri nas sicer nimamo Kalesov, ki bi nas z zločinskimi zakoni silili k odpadu od vere in nas gnali zaradi verskega prepričanja v smrt. Toda način Antikristovega dela je različen, vendar je položaj nevaren. V Rusiji, Mehiki in Nemčiji divja preganjanje javno, pri nas pa se dela za odpad od Kristusa in Cerkve po tistem in prikrito, a kljub temu z veliko rafiniranostjo.

V tej stiski kliče Cerkev vas, možje in fantje, na pomoč, in išče apostolov. Samo pravi apostolski duh, goreča, neomajna vera ter katoliška zvestost in dejavnost more spet svojiti svet za Kristusa. Cerkev kliče vas, možje in fantje, da postanete pravi apostoli. Nikar se ne ustrašite! Cerkev ne zahteva od vas, da popustite svoje družine in svoje delo in greste v tujino, kakor apostoli, oznanjat Kristusov nauk. Ne, marveč na onem mestu, kjer ste že, to je v družini, v vasi, v mestu, v tovarni in delavnici morate apostolsko delati, in sicer bolj kakor z besedo, s svojim lastnim zgledom, s pravim krščanskim življenjem. Ne jemljite besede „apostol“ preveč za hudo in tudi ne prelahko. Marsikdo že misli, da je že apostol katoliške miselnosti, če vzame od časa do časa v roke kak nabožen list ali je celo imel v kakšnem društvu navduševalen govor za katoliško stvar. Cerkev zahteva od tebe več. Ona hoče, da si na vsakem kraju in ob vsakem času pravi in resnični katoličan. Če je človek le v nedeljo in praznik dober kristjan, dočim pa v delavnici prav tako preklinja in dela krivice, je sicer apostol, toda njegov patron je Judež Iškarijot, ki je Gospoda s poljubom izdal.

Pravi katoliški mož in fant ne smeta nikdar dopustiti, da bi suhe veje na drevesu katoliške Cerkve psovale Boga, Kristusa, Cerkev in posamezne verske resnice. Največja propalca bo branil svojo mater. Edino katoličan pa naj dopusti, da bodo nekateri sovražniki Boga in Cerkve z gnojnico obrizgali našo skupno duhovno mater — to je katoliško Cerkev. Potem bi ne bil noben značaj i nikakršen katoličan, čeprav bi morda šel vsak teden k sv. zakramentom. Kakor morate z besedo braniti katoliško stvar, tako morate s svojim lastnim življenjem dajati vsej okolici lep zgled pravega krščanskega življenja in se zavedati, da tisoči gledajo na tebe, kakšno je tvoje versko, zasebno in javno življenje. Velika je odgovornost, ki sloni na vas, možje in fantje. Vi vsi morate biti po volji božji sol zemlje in kvas človeške družbe, da se po vas preoblikuje sedanja človeška družba in zopet popolnoma vrne k Bogu. Kajti edino le v tem je rešitev iz strašne zagate, v katero so zašli posamezniki in celokupna človeška družba. Zato, možje in fantje, bodite apostoli med svetom, med ljudmi, kmet med kmeti, delavec med delavci, obrtnik med obrtniki, inteligent med inteligen-ti! Pokažite, možje in fantje, da ni ne nazadnjaško in nemoderno biti zaveden katoličan in dober kristjan. To je vaš apostolski poklic, možje in fantje!

Pomlajevalna akcija JNS

Na konferenco, a kateri so ponedeljski JNS-arji sklepali o pomlajevanju svoje partije, so povabili iz Kranja samo izbrano število svojih lastnih funkcionarjev in so pri izbiri vabljenih prezrli nekatere odbornike in namestnike svoje kranjske organizacije. Da so pri vabilu prezrli vse one funkcionarje, ki niso volili g. Lončarja, se nam zdi popolnoma umljivo. Prvoten namen je bil baje, take člane postaviti pred svoje sodišče in jih tako kruto kaznovati, kakor so storili pri zadnjih občinskih volitvah z onimi svojimi člani, ki niso volili g. Cirila Pirca. Sedaj pa so se najbrž premislili in opustili to hudo kazen, ker so se bali, da bi s tako izključitvijo svojemu članu še celo danes napravili veliko uslugo. Saj je taka huda kazen zadela tudi dr. Šemrova in kljub temu je danes on poslanec in ne g. Lončar. Manj razumljivo pa se zdi — ne nam, ki take metode predobro poznamo in razumemo, ampak onim sicer precej maloštevilnim njihovim zvestim pristajšem, ki so jim še pri zadnjih volitvah sledili in ki se sedaj sprašujejo, kako to, da se jih je pri tako važnih posvetih omaloveževalo. Te zveste pristaje JNS moramo opozoriti, naj se ne prevzamejo v partiji, ampak naj bodo srečni in zadovoljni, da se jim je v partiji sploh podelil tak visok položaj, kakor ga imajo, in da je zato njihova dolžnost, da ostanejo, kadar se jih ne potrebuje, lepo tihi in mirni v kotu, kadar bo pa treba oddati svoj glas, bodo že pravočasno dobili nalogo, ki jo imajo izvršiti. Zavedajo naj se, da je njihova naloga le poveljevat čast in slavo svojih voditeljev, za kar so itak že sijajno poplačani s tem, da smejo figurirati kot odborniki ali vsaj namestniki v kakem društvu, ali celo da smejo pri kaki narodni slavnosti delati s svojo navzočnostjo štafazo in tako poveljevatij sijaj svojih vzornih voditeljev! Bog varuj pa, da bi vtikali svoj nos v stvari, ki so le za voditelje, ali pa da bi se predrznili vprašati kako in zakaj.

Tako je in nič drugače, zato se nikar ne bunite, ampak bodite lepo poslušni, dokler se tudi vam ne odprejo oči in dokler ne izpregledate. Kolikor dalje pa boste v ponižnosti in poslušnosti vztrajali, toliko boljše za vas.

Program pomlajevalne JNS v Kranju

O sestanku JNS, ki je bil v ponedelje 27. maja v Kranju, je prineslo Jutro dne 29. maja uradno poročilo, v katerem pravi, da je g. Lončar, bivši narodni poslanec iz Tržiča, kot predsednik sreske organizacije sklical sestanek funkcionarjev (ni nam znano o kakem ključu posebej izbranih), ki so konstantno enodušno gledanje vseh perečih političnih problemov ter nato sprejeli sklepe za poživljenje dela med narodom. Če so vesti, ki se širijo po Kranju, resnične, potem je obstajalo to enodušno gledanje skoraj vseh perečih problemov predvsem v tem pravcu, da so vsi govorniki nastopali skrajno sovražno z ostrimi besedami proti ministru dr. Marušiču in s njegovo politično delovanje kar najhujše kritizirali. Tudi banu dr. Pucu niso prav nič prizanesli, a tudi kritika celotne vlade ni bila mila. Obsojali so jo zlasti radi tega, ker ni njim pustila voditi in delati volitve. Nekateri so bili celo mnenja, če vlada ni mogla opozicije prepričati, da je nemogoča, in naj bi zato rajši odstopila ter volitve prepustila njim, JNS, ki so „kvas naroda“. G. Lončar je zlasti zameril nekaterim kranjskim meščanom, češ, da so bili pri volitvah preveč agilni, trdil je, da so imeli celo telefon na razpolago, ki ga sam ni imel, da so se njegovi nasprotniki vozili po srezu z

avtom in agitirali, on pa je bil pri volitvah doma v Tržiču. Sploh se mu je godila velika krivica, ker ni zmagal in ker je bilo že naprej določeno, da ne bo zmagal. — Poročevalec iz Selc je bil g. Šmid, vendar nam ni znano, kako in kaj je poročal v volivnem rezultatu iz selškega volišča.

Ko so tako in podobno razpravljali, so sklenili pomladitev JNS, nakar so izdali oficijelen komunike, ki ga je Jutro prineslo, in narod sedaj pričakuje njihovega dela, ki pa se bo gotovo vršilo po starih in preskušanih metodah in ki bo prineslo toliko uspehov.

Na kratko bi se dalo položaj označiti takole: Ker jaz ne smem, tudi ti ne smeš! Sedaj ne smeš, ko mi nisno zraven, preje pa pri prejšnjih volitvah, ki jih je JNS delala, je bilo pa tudi tako prav. V spreobrnitev JNS namreč nihče ne računa.

Dve resoluciji pod dr. Mačkom združenega dela opozicije

Resolucija seljačko-samostojno-demokratske koalicije

Hrvatki narodni zastopniki kot edini odločilni predstavniki hrvatskega naroda skupno s predstavniki Srbov iz prečanskih krajev, to je kreka demokratska koalicija, so na svoji seji 2. junija 1935 pod predsedstvom svojega predsednika dr. Vladimira Mačka kot voditelja hrvatskega naroda proučili poročila iz podeljenih krajev in razmislili vsestransko politično situacijo, posebno ono, ki je nastopila po volitvah 3. maja tega leta in prišli do sledečih zaključkov:

Ko se je leta 1918 ustvarjala ta državna zajednica, sta se pojavili dve popolnoma nasprotni mišljenji. Prvo mišljenje Hrvatov, da je ta zajednica močna garancija za svobodo in suvereniteto hrvatskega naroda in drugo mišljenje srbsko, da mora ta zajednica biti razširjena velika Srbija, v kateri mora izginiti tudi hrvatska narodna individualnost sama. Narod je bil v velikih in težkih borbah. Prvi del te borbe se je zaključil katastrofalno v beograjski narodni skupščini dne 20. junija 1928. Nato so zapustili hrvatski zastopniki in zastopniki srbskih, hrvatskih in ostalih prečanskih krajev centralistični parlament. Posledica tega je bila uvedba absolutizma, ki je sebi postavil nalogo, da izvede to, kar se ni dalo izvesti pod parlamentarnim režimom. Ta absolutizem traja še danes, čeprav prikrit pod parlamentarnim plaščem. Ta absolutizem ima namen izbrisati hrvatsko narodno individualnost. Volitve so bile izvedene po taktu volivnega zakona, ki je po svojem reakcionarnem duhu porazen, namen mu je, da s pomočjo neskrupuloznega administrativnega aparata zagotovi volivni manjšini ogromno večino vseh mandatov. Z volivnim nasiljem je poginilo na desetine hrvatskih sinov mirnih kmetov na mirnih domovih, pa da se ne spominimo onih, ki so jih na tisoče in tisoče zaprli.

Kljub volivnim falzifikatom, ki so znani v notranosti države in tudi po vsem svetu, je vseeno rezultat teh volitev bil pravi plebiscit. S tem rezultatom je hrvatski narod po prisljenem molku, ki je trajal osem let, izražal svojo nezlomljivo voljo, s katero odbija vse poskuse podjarmljenja, ki jih je nad njim vršil centralistični režim v dveh parlamentih in v diktatorskih oblikah in neprecenljivo oškodoval njegovo materialno in moralno življenje. Hrvatski narod je ščitil svoje pravice, da bo v svoji novi hiši svoj gospod. To svojo pravico, osnovano na stoletni prošlosti, je branil proti grobi sili in z zakonitim svojim moralnim odporom. Poleg Hrvatov so nastopili tudi razni srbski, hrvatski in ostali prečanski kraji, ki so se v kmečki demokraciji odločili, in dalje tudi bratje mohamedanske vere pod vodstvom Mehmeda Spahe, dajajoč poleg vsega skupni zmagi skupno pomoč. Poleg vseh teh faktorjev, ki so prišli, da se združijo, moramo podčrtati tudi novo činjenico, a ta je, da so se združile tudi nove vrste pod vodstvom Davidovića Ljubomira in Jovana Jovanovića. Po njihovem zgledu je bil odziv zelo velik, zlasti v Šumadiji, v srcu Srbije. Odtod je, kar je treba posebej podčrtati, izšla tudi nova pobuda za skupni nastop.

Glavno je, da je število volivcev za to listo bilo daleko večje, kakor je pa to izraženo v

mandatih. Ta nova činjenica v naši politiki je vredna, da jo uvažujemo in ocenimo. Ona je prvi znak za nove poglede. Pojavila se je psihološko iz nove potrebe o skupni borbi za svobodo, ki je bila vsem odvezeta. To skupno delo je moralo biti započeto in ga je treba tudi nadalje obdržati, uvrstiti in razširiti, ker je daljnji obstoj te države mogoč samo takrat, če se zadovolji upravičenim zahtevam hrvatskega naroda. Kljub temu današnji režim, ki očitno nima nikakega temelja, niti med Hrvatimi, niti med Srbi in niti med Slovenci, nastopa s pojačeno silo in po načelih, kakor da ni nikomur odgovoren. Z ozirom na vse to sklenemo, da v to skupščino ne gremo, marveč smatramo, da je edini izhod iz tega položaja, da se takozvana skupščina takoj razpusti in razpiše nove volitve, ki bodo osnovane na novem volivnem zakonu pod čisto nevtralno vlado, ki bo jamčila za popolno svobodo volitev. Samo iz takih volitev bodo mogli iziti pravi predstavniki naroda, ki bodo zmogni državno zajednico, hrvatski narod in nato Srbe in Slovence rešiti in osvoboditi trpljenja, ki je že nezno. Zastopniki smatrajo celokupno rešitev glavnega volivnega odbora kot ilegalen falzifikat, ter smatrajo, da narodni zastopniki v smislu rešitve glavnega volivnega odbora niso narodni zastopniki, marveč zastopniki so oni, ki so dobili zaupanje svojega okraja. Dоследno temu smatrajo za zastopnike one svoje tovariše, ki so dobili mandat od naroda, pa jih glavni volivni odbor ni proglasil za narodne zastopnike, kakor tudi vse one, ki imajo glasove kmečke demokratske koalicije, katerim je pa volivni rezultat v Beogradu preprečil, da jim narod to zaupanje potrdi. Pooblašča se zato predsednika dr. Vladimira Mačka, da jih o tem obvesti, da bodo tudi oni pozvani na sledečo sejo.

Resolucija združene opozicije za 5. majske volitve:

Režim od 6. januarja 1929, podpiran brez naroda in proti narodu, je na vseh straneh prinesel sledeče rezultate: Ta režim, ne samo da ni rešil težkih notranjih problemov, pod katere spada v prvi vrsti težko hrvatsko vprašanje, ampak ga je tako poostiril, da izgleda nerazrešljivo. Vlada predsednika g. Jevtića, ko je razpisala volitve 5. maja 1935, je računala, da bo brez udeležbe naroda dobila formalno odobrenje za nadaljevanje sedanjega diktatorskega režima. Med tem se je med združeno opozicijo takoj pojavilo skupno postopanje pri volitvah. Volivni zakon, nemoralen po svoji tendenci in absurden po svoji uporabi, kakor tudi vsi zakoni, ki so s tem v zvezi, kakor zakon o tisku, združevanju, dogovarjanju in sestajanju, so bili izdani samo s tem namenom, da se prepreči načelo, da bi volivce prosto izrazil svojo voljo. O tem, kako bo vlada Bogoljuba Jevtića, ki nima zaslombe v narodu, izvedla volitve, ni združena opozicija niti najmanj slutila. Kljub vsemu temu pa se je združena opozicija odločila, da pojde skupno na volitve za ono listo, ne samo zato, ker ne bi mogla vsaka stranka postaviti svoje posebne državne liste, ampak tudi zato, da se pokaže, da gleda skupna opozicija na vsiljeni ji režim, kakor na narodno nesrečo. Lahko je dostavila, da je edino prava demokracija tam, kjer pride do

izraza volja najširših narodnih slojev pri nas, to je pri kmečkem ljudstvu kot nosilec celokupnega narodnega življenja, in da se morajo vsi problemi rešiti na zadovoljnost in Hrvatov i Srbov i Slovencev. Prava narodna demokracija pa ne pozna niti zakona za kako podjarmljevanje niti za kakršnokoli nasilje. Vlada g. Jevtića se je pripravila, da izvede volitve, in izzvala v vsej državi splošen občutek vznemirjenosti in prezira. Volitve z dne 5. maja 1935 niso bile volitve, marveč od začetka do kraja samo golo nasilje. Lista združene opozicije z vsemi predstavniki liste, z vsemi pristaši, je bila stavljena izven zakona in vlada je proti opoziciji pokrenila celokupni državni aparat, kakor na neprijatelja države. Ko pa niti to ni pomagalo vladi, potem so združeni opoziciji s falzifikati odzvali glasove in jih dodajali vladni listi na stotisoče glasov. Izjemno stanje, ki je bilo do 5. maja 1935 proti združeni opoziciji, je vlada nadaljevala še z večjo silo tudi naprej. Kako je moč združene opozicije nezlomljiva, je dokazal rezultat volitev. Po vseh nasiljih in falzifikatih je bila vlada prisiljena priznati listi dr. Mačka preko milijon glasov. — Če se pa temu številu dodajo glasovi onih, za katere je vlada morala razglasiti, da so svoje nezadovoljstvo izrazili z abstinenco, potem vladi ni preostalo drugega, kakor da prizna, da je ogromna večina volivcev proti njej, zato v skupščini, ki izvira iz takih volitev, pravim narodnim predstavnikom iz liste združene opozicije ni prostora. Združena opozicija bo nadaljevala započeto delo odločno do končne zmage, ker je prepričana, da se ta vprašanja, politična, narodna in gospodarska, morejo rešiti samo v sporazumu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ljuba Davidović Dr. Vlad. Maček Jovan Jovanović V. Vilder.

„Glas naroda“ komentira resolucijo med drugim takole:

Mačkova sfiga je dolgo časa ostala misteriozna. Le tu pa tam se je med volivnim bojem čula pritajena napoved, ki pa je bila tajinstvena in ki je nihče ni razumel. No, končno je moral tudi g. Maček z besedo na dan ...

V teh punkcijah vidi protidržavni akt, volivno nasilje pripisuje dr. Mačku in njemu pripisuje vso krivdo za žrtve v zvezi z volitvami. To utemeljuje takole: „Najmanj pa lahko govorijo in frazirajo o demokraciji ljudje, ki so del hrvatskega naroda vklepali v spone fevdalistične politeligenice in ga okovali v nemško židovsko kapitalistično odvisnost.“ Zahtevo glede tajnih volitev zavrača ta list takole: „G. dr. Maček ima bogato domišljijo, vendar ni izključeno, da bi ga tudi tajne volitve, če bi pri nas za take bila stvarna potreba, prepričale, da so njegove zmagi tudi na Hrvatskem problematične. — Tajne volitve bi seveda v takem slučaju morale v resnici diktatorsko pomesti s falzificirano Mačkovim demokracijo. Kaj bi narod potem dejal in kako bi narod potem sodil, to je najmanj tako veliko vprašanje, kakor je hrvatsko.“

Belgrajska „Politika“ pa v svojem komentarju točno loči obe resoluciji. Najbolj obžaluje sklep o abstinenci, t. j. da poslanci, izvoljeni na dr. Mačkovi listi, ne gredo v parlament. Ta sklep smatra, da ne bo zadovoljil niti srbskih niti hrvatskih volivcev. Srbski volivci da namreč žele uveljaviti slejkoprej svo-

je pravice potom parlamenta in da se Srbi boje, da bi ne bili oni, ki postavljajo zahteve v imenu Hrvatov, pod vplivom elementov, ki se ne morejo smatrati za normalen izraz Hrvatov, kakor ni mogoče dovoliti, da bi bili ekstremni Srbi predstavniki Srbov. Glede nasilja pri volitvah in pa potvorbe volivnih rezultatov pravi „Politika“, da bodo znali vlada in poslanci z liste g. Jevtića odgovoriti in zaščititi strankarske interese, za kar imajo priložnost

v svojem tisku in v parlamentu, nakar bo širša javnost mogla presoditi, kdo ima prav. Vendar pa so v resoluciji točke, s katerimi da mora računati vsak državljani, zlasti pa je to točka glede abstinence.

Kakor vidimo iz smisla obeh gornjih komentarjev, si glede tolmačenja resolucije, ki se imenujejo v „Glasu naroda“ punkcije, ti komentariji precej razlikujejo. Opozicijski listi niso prinesli lastnih komentarjev.

Evharistični kongres v Ljubljani

Kaj pričakujemo od kongresa?

Tisti, ki zbirajo priglasence za evharistični kongres v Ljubljani, slišijo v marsikaki hiši kako pikro opazko, ki je izgovorjena zato, da bi se omalovaževala priprave, ki jih zahteva versko slavje evharističnega kongresa. „Ali je potreben tako široko zasnovan kongres v teh težkih časih?“ Potreben je in sicer vprav zato, ker so težki časi. Sami opazujemo, kako se bje v Evropi in tudi v ožji domovini trd in vroč boj za to, kdo bo vladal v bodočem stoletju: ali brezbožen komunizem ali Kristusova Cerkev. V tako zmedenih časih pa je treba veliko jasnosti in odločnosti zlasti nam katoličanom. Vso sovražno borbo, ki je v današnjih časih še posebno naperjena proti vernemu človeku, bo naše ljudstvo le takrat vzdržalo, če bo imelo pred seboj jasno pot, če bo prekvašeno s pravim duhom, skratka: če bo versko globoko poučeno in če bo odločno živelo le po Kristusovih, ne pa po Marksovih ali drugih novodobnih „verskih“ načelih. Temu bo gotovo veliko pripomogel evharistični kongres. Tu se bodo pri mnogih stanovskih zborovanjih reševala najbolj pereča sodobna življenjska vprašanja in to vse s tališča nezmotnega Kristusovega evangelija. — Mnogo zmot bo že s tem odpravljenih. Še več koristi bo pa prinesel evharistični kongres tako slovenskim, kot vsem ostalim katoličanom v naši državi in s tem splošni blaginji vse naše države s tem, da bo 100 tisočglava množica v imenu vseh dobromislečnih kristjanov v naši državi glasno izpovedala vero v Boga in s tem znova le njemu presegla zvestobo. Da, na evharističnem kongresu bomo vsi izpričali svojo katoliško vero in se tako vsi in vse posvetili Najvišjemu kralju — Kristusu Odrašeniku.

Ali ženske niso povabljene na kongres?

Prav tako so povabljene, kot k vsaki drugi verski svečanosti. Res pa je, da poudarjamo, naj pri kongresu zlasti moški stopijo na plan. Zakaj? Zato, ker vidimo, da pri raznih verskih prireditvah preveč prevladuje le ženski svet. Moški, ki se sicer zelo ponašajo s svojim junaštvom, pa ostajajo hladni in le preradi dajejo ob takih prilikah prednost nežnemu ženskemu spolu. Evharistični kongres pa hoče na zunaj pokazati versko moč našega naroda, zato so poklicani pred vsem moški, da svoje

katoliške sile ob tej priliki na zunaj pokažejo. Moške in fantje so ponos in up našega katolicizma, oni so stebri Slovenije in oni so nosilci katoliškega gibanja. Zato morajo priti na praznik sv. Petra in Pavla v Ljubljano tudi mladeži. Pri evharističnem ognju se bodo ogreli in bodo kot spreobrajeni Pavli stopili v strnjene zavedne katoliške vrste. Zato na plan zlasti moške in fantje, seveda ne bo radi tega, da so moški bolj toplo vabljeni, žensk nič manj na kongresu.

Strah nas je?

Nekateri vprašujejo, koliko nas bo šlo iz kranjske župnije na kongres. Na to vprašanje odgovorjamo: veliko nas bo šlo, to vidimo že sedaj, ko smo šele pričeli prodajati znake in legitimacije. Živo pa občutimo, kako veliko je v našem mestu revščine, in se zato bojimo, da število ne bo tako mogočno kot sicer. Mnogi naši delavci res nim to denarja, toda za udeležbo na evharističnem kongresu si ga bodo pač zagotovili. Vse hoče na kongres. Moški in ženske se kosajo, katerih bo več. Vsak dan prihajajo novi priglasenci, ta prinese 5, drugi več imen. In naše bližnje vasi, ali bodo šle v velikem številu? Čirčice, vsak ve, koliko ljudi je tam, in vendar je že sedaj okrog 100 prijavljenih. Podobno Klanec, Huje, nad vse razveseljivo pa je v vasi Primskovo, kjer je že danes okrog 150 oseb prijavljenih in upamo, da bo še mnogo novih. Rupa, majhna vas, pa nikakor noče biti zadnja. — Kongresne znake in legitimacije dobite v pisarni „Tiskovnega društva“. Jasno je, da si bo vsak čimprej oskrbel oboje, saj vemo, da brez legitimacije in znaka ne bo mogoče prisostvovati nikjer nobeni slovesnosti. Vsak pa mora oboje nabaviti le v domači župniji pri pripravljalnem odboru. Kdor se je že priglasil in ni dobil legitimacije in znaka, naj oboje pride sedaj iskat. Legitimacija z znakom boljše vrste stane 6 Din, s slabšim znakom pa 5 Din. V legitimaciji imate vse podrobnosti in vam ne bo treba nikogar nič izpraševati.

REDITELJI!

V nedeljo 16. junija po osmi sv. maši se vrši glavni sestanek vseh rediteljev kranjskega okrožja na dvorišču škofije v Kranju (za župno cerkvijo poleg tiskarne Tiskovnega društva). Na sestanku bo poročal odposlanec glav. priprav.

Lavtižar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem v dobi turških vpadov. (Nadaljevanje.)

Mlada viteza Lambergarja nista bila do zdaj drugod, nego samo v Kranju in v Ljubljani. Tedaj jima je rekel nekega dne oče Jurij:

„Ko sem bil v vajinih letih, me je poslal oče na Štajersko in Hrvaško, da bi videl tuje kraje, se spoznal z ljudmi in si pridobil nekaj skušenj za poznejše življenje. To potrebujeta tudi vidva. Gutenberg in okolica je za vaju premajhen svet. Pojdita kam dalj, da vidita, kako živijo ljudje drugod. Rad vama dam potrebnega denarja, da vaju ne bo skrbelo potovanje. Lahko izostaneta tri tedne ali še kaj več od doma.“

Brata nista bila iznenadena, ker je oče že poprej površno o tem govoril. Vprašal je starejši:

„Kam bi nama svetovali, da bi potovala?“

„Ne želim, da bi šla prav daleč“, je odvrnil oče. „Pojdita čez Ljubelj na Koroško, od tam pa v Celje in Ljubljano. Videla bosta veliko lepih krajev in gradov. Kjer bi bilo vama posebno všeč, ostanita dalj časa.“

„Kdo naj bi naju spremljal?“ bi bil rad vedel Krištof.

„Tako krepka viteza imata meč za spremljevalca“, je rekel Jurij. „Zanašajta se na sebe, ne na druge. V hlevu naj si izbere vsak pametnega konja, ne mladega plašljivca.“

Med tem je prišla v sobo grofinja Agneza. Kakor vsaka mati je imela tudi ona dosti pomislekov gledé varnosti na poti. Vendar ni bila na-

sprotna potovanju. Vedela je tudi ona, da potrebujeta Gašper in Krištof življenjske skušnje.

„Oglašita se na gradu Humbergu onstran Drave“, jima je naročeval oče, „in pozdravita graščaka Dietrichsteina, mojega prijatelja. Recita, naj me obišče. Dvakrat je bil že na Gutenbergu, pa bi zopet rad govoril z njim. Bosta videla, na kako mogočnem skalovju je zidan njegov grad in kako veličasten razgled je od tam po vsej Rožni dolini.“

Odjahala sta. Vsi so klicali za njima: „Bog z vama!“

V Trziču sta imela kratko pomudo pri plemenitaški družini Paradajzarjev, od tu pa sta nadaljevala pot po ozki dolini do vzhodja Ljubelja. Da bi imeli tovarniki v tej samoti kako sveto znamenje, je stala pod Ljubeljem gotska kapela svete Ane. Pot je peljala vedno višje na vrhprehoda, kjer je bilo preprosto gostišče za sprejem utrujenih popotnikov. Z vrha se je nagibala pot v dolgih ovinkih na koroško stran. Gašper in Krištof sta zagledala od daleč grad Humberg. Jahala sta čez leseni dravski most in navzgor proti pečnam, na katerih je kraljevalo močno utrjeno poslopje. Nič nista stopila raz konj, temveč čakala na dvorišču, da bi mimogrede pozdravila grajskega gospoda, grofa Dietrichsteina. Toda ta ju ni pustil naprej.

„Danes bosta na Humbergu prenočila“, jima je rekel. „Nimam navade, da bi tako postavna viteza kar hitro odpravil z gradu. Slišiš, Jakob!“ je poklical hlapca. „Pelji konja v hlev in daj jima kaj boljšega. Gospoda ostaneta vsaj do jutri tukaj.“

Potem je vzel vsakega za eno roko in ju spremljal v viteško dvorano. Predstavil ju je go-

spej soprogi in mladima hčerkama. Miza je bila kmalu napolnjena z okrepčili.

„Le pridno segajta po njih“, ju je vabil. „Po dolgem jahanju sta potrebna jedi in pijače. Na zdravje vama, gospodu grofu Juriju in njegovi plemeniti soprogi, vajini materi! Povejta mu, ko se vrnete domov, da se obeh velikokrat spominjam. Prosim ju pa tudi, naj prideta kmalu na Humberg.“

Potem jima je razkazal grad.

„Turki so ga že napadali“, je pripovedoval graščak. „Toda vsak, ki je priplezal na vrh, je padel z razbito glavo v globočino.“

Viteza sta občudovala sijajno opravo in varnostne naprave. Videla sta, da kaj takega ne premorejo na Gutenbergu. Silili so ju, naj ostaneta še en dan v gradu, pa ni bilo mogoče. Zahvalila sta se za izkazano gostoljubnost ter se priporočala gospej graščakinji in deklicama, katerima sta bila mlada viteza s Kranjskega zelo všeč. Na dvorišču so čakali trije osedlani konji. Dva sta bila naših Gutenberžanov, eden pa humberskega graščaka, ki je spremil svoja gosta v Celovec.

Celovec takrat še ni bil podoben mestu, temveč trdnjavi, obdani z močnim zidovjem. Straža je brez ugovora odprla našim trem jezdecem težka hrastova vrata, okovana z železjem. Vojvoda Sponheimer, poveljnik trdnjave, je gostoljubno sprejel Humbergžana in mlada dva viteza.

Popoldne so vsi štirje odjahali iz Celovca ter obiskali božjepotno cerkev Gosposveto in kamentiti vojvodski prestol, na katerem je slovenski kmet ustoličeval deželne kneze, delil pravice in razsojal ljudske spore.

odbora iz Ljubljane. — Pridite zanesljivo vsi, ki ste prijavljeni! — Živel Kristus Kralj!

Knjižice in znaki za kongres se bodo po nedelji že lahko dobili pri pripravljalnih odborih. Tu bomo končno videli, koliko udeležencev bo šlo na kongres.

SELCA

Evharistični križi. Tudi pri nas se dvigajo evharistični križi. Prvega je na Jamniku blagoslovil na belo nedeljo ravnatelj Zadrugne zveze g. Gabrovšek. Dne 26. maja so pa imeli na Ptovčnem velikem slovesnost, ko je bil blagoslovljen 20 m visok križ. Cerkev in križ sta bila lepo okrašena. To nedeljo smo blagoslovili že tretjega pri Sv. Mohorju. Iz te krasne razgledne točke bo daleč naokrog spominjal ljudi na kongres in jih opominjal, da je le v križu naša edina rešitev. Na binkoštno nedeljo bo pa slovesen blagoslov farnega križa v bližini cerkve. Tako je naša fara lahko ponosna na te štiri križe, ki naj bodo v čast evharističnemu Kralju in vernikom v spodbudo.

PRIMSKOVO

Tudi mi nismo zadnji. Razveselilo nas je veliko število prijavljenih za kongres. Nismo pričakovali toliko odziva. Kristus Kralj, ki ga boste proslavili s svojo udeležbo, vas bo obilo poplačal. Vsak se še lahko prijavi in dobi znak in legitimacijo, ker brez nje ne more iti na kongres. — Pri nas popravljamo tudi znamenja, in kakor upamo, bodo do kongresa urejena.

CERKLJE

Blagoslovitev kapelice. Kapelica bo ta teden v glavnem dovršena. Z ozirom na bližajoči se kongres smo se odločili, da jo na binkoštni ponedeljek slovesno blagoslovimo in jo izročimo v varstvo evharističnemu Kralju. V ta namen se bomo zbrali na binkoštni ponedeljek

popoldne ob tri četrt na 2 pred farno cerkvijo, od koder gremo v sprejeto s prižganimi svečami k novozgrajeni kapelici. Spored blagoslovitve bo sledeč: Najprej bo govor, za tem blagoslovitev, po blagoslovitvi pete litanije Srca Jezusovega. K sklepu pa s spremljevanjem godbe zapojemo skupno „Kraljevo znamenje križ stoji“ in himno „Povsod Boga“. Gotovo bi bilo lepše, če bi slovesnost prenesli na večer. Računati pa moramo z dejstvom, da je fara obširna in bi se radi oddaljenosti mnogi farani slovesnosti zvečer ne mogli udeležiti. Evharistični Kralj vas kliče, zato se Mu odzovite v čim obilnejšem številu. — Kongresne legitimacije in znake smo že prejeli, pa tudi oddanih je že nad 500. Tisti, ki se obotavljate, se le kmalu oglasite pri pripravljalnem odboru. Otok je zdaj priglasih okoli 500. Prav lepo prosimo, kar je seveda zdaj pred vsem važno, da takoj sporočite pripravljalnemu odboru, kdo še namerava potovati z avtobusom.

SV. JOŠT

Na binkoštni ponedeljek bo pri Sv. Joštu tudi letos shod mož in fantov kranjske dekanije. Na binkoštno nedeljo zvečer ob 8 bodo pete litanije, potem procesija z lučkami in blagoslovitev evharističnega križa. V ponedeljek bo prva božja služba s pridigo ob 6. Ob 10 bo sv. maša s pridigo na prostem, če bo vreme ugodno. Na razpolago bo v nedeljo popoldne in v ponedeljek več spovednikov, da bodo lahko možje in fantje prejeli sv. zakramente.

Oženem pripominjamo, da bodo imeli možje in fantje eno uro pred sv. mašo t. j. ob 9 pri liko udeležiti se skušnje za skupno petje pri sv. maši. Vabimo vse, da se te skušnje udeležijo.

PREDOSLJE

11.000 Din je dala za evharistični kongres predaška fara. Živeli posnemovalci!

Tedenske novice

IZ UPRAVE

Cenjene naročnike opozarjamo na položnice, ki so priložene današnji številki. Vsi tisti, ki so naročeno že poravnali, naj položnice shranijo za drugič. Prosimo naročnike, ki lista za prvo polletje še niso plačali, da to čimprej stori. List ima velike stroške in ga bomo primorani ustaviti vsem tistim, ki ga redno ne plačujejo.

Vse naše naročnike in čitatelje opozarjamo na oglase v tej številki. V zvezi s tem vabimo p. n. naročnike in čitatele, da bi blagovolili kupovati vse potreščine le pri trgovcih, ki oglašujejo v našem listu. — Če boste za kongres kupovali obleko, čevlje ali podobno, pojdite le v trgovine, ki oglašujejo v našem listu. Gorenjci k Gorenjcem!

KRANJ

Napredni Kranj

Ob vsaki primerni ali neprimerni priloznosti so v Kranju vladajoči JNS-arji kričali v svet o naprednem Kranju, napredni trdnjavi, ki jo tako junaško branijo pred klerikalnim zmajem. Naprednost jim je bila več, kot vsi ljudski interesi meščanov in okoličanov. Zato je več kot ob sebi umljivo, da so tudi pri zadnjih volitvah v Kranju operirali s to zastarelo frazo. Manj razumljivo pa je, da se jim je posrečilo vendarle še v današnjih časih kakega zaostalega ali pa zastarelega volivca ujeti na te limanice. Kakšen je ta „napreden Kranj“ in kaj se pod njim skriva, je pisal in razodeval Gorenjec skoraj dve leti, in priznati se mora, da z uspehom, ker je kranjsko prebivalstvo v ogromni večini to „naprednost“ spoznalo, ji obrnilo hrbet, tako da se je zdaj vsem tem zastarelim frazam le še smeje, kar so pokazale tudi zadnje volitve. Po vsej naprednjaški frazeologiji bi moral biti kandidat dr. Šemrov gotovo napreden človek, saj je vse tisto, kar kranjski naprednjaki navajajo, da je bistvo naprednjaštva, delal, volil in se zanj boril celo življenje, četudi ni prejemal za to svoje narodno delo kakih tantijem ali odkupnin v katerikoli obliki in jih tudi sedaj ne prejema. Tudi ni ustvarjal svojim prijateljem težave, zato da bi jih potem proti mastni nagradi reševal, še manj je koval denunciacije ali pa delal davčne in podobne ovadbe, pri katerih je upati na velik zaslužek, ampak je samo skromno živel ter če mu je bilo le mogoče, je skušal popraviti kako krivico, ki so jo drugi „naprednjaki“ svojemu sonaprednjaku napravili, posebno če je šlo za preganjanje kakega uradnika. Ker takega naprednjaštva dr. Šemrov ni podpiral, ker se je predrznil celo kandidirati za župana,

je zgubil pri kranjskih lastnikih „naprednjaštva“ kvalifikacijo naprednjaka v kranjskem smislu in so ga zato označili kar za klerikalca, punktaša, anacionalni element, ki je državi nevaren in zato je volivni klic s temi frazami klical na volivni boj proti njemu za rešitev naprednega Kranja. Pa od 1140 volivcev je temu boju sledilo le še 260, od katerih nam je povsem sigurno znano, da jih je bilo s prepričanjem le še prav majhen ostanek. Tem preostalim in zaostalim so namenjene naše današnje vrstice.

Vemo namreč, da ti „naprednjaki“ čitajo in verjamejo samo ono, kar jim prinašajo napredni listi, ter da drugih sploh ne berejo z edino izjemo Gorenjca. Vemo, da vsi ti naprednjaki, ki so sicer veliki sovražniki našega lista in ga pri vsaki priliki napadajo, da ga kljub temu zelo natančno in točno prebirajo od naslovne strani pa do zadnjega inserata, četudi dajejo pri tem svojemu „naprednemu“ ogorčenju duška (včasih le na komando). Ker njim, kakor je videti, Gorenjec še vedno ni odprl oči, saj mu verjeti ne morejo, ker je v njihovih očeh klerikalen, a ker ga vendarle čitajo, zato smo začeli prinašati, kaj in kako drugi listi o naprednjaštvu v splošnem in o JNS posebej mislijo. Tako smo jim že zadnjič povedali, kaj piše o teh vprašanjih danes Pohod, ter jih opozarjali, kako čudovito podobno je sedanje Pohodovo gledanje teh aktualnih vprašanj Gorenjčevemu pisanju v zadnjih dveh letih. Če so naše članke prečitali, in prav nič ne dvomimo, da so jih z vso pazljivostjo prečitali, potem smo prepričani, da je eden ali drugi izmed njih vendarle začel premišljevali, če le ni bilo njegovo delovanje, ki ga je v zadnjih letih izvrševal, pod vplivom napredne komande v znamenju naprednjaštva in nacionalizma, vendarle nepravilno.

Te vrste kranjskih narodnjakov opozarjamo danes na pisanje lista „Glas naroda“, ki gotovo ni klerikalen, kot za nas mislijo, od 30. maja pod naslovom „Novi vidiki“, v katerem konstantira, da se je tako naprednjaštvo, kakor je tudi kranjsko, pokazalo tudi drugod, zlasti pri zadnjih volitvah, kot kup razvalin, ki ne more več prikriti svojega notranjega razsula in je od njega ostala le še samovlada klik po malih mestih. Pri malenkostnem številu takozvanih resničnih naprednjakov pa je ostalo naprednjaštvo le še kot antiklerikalizem brez pozitivne smeri in brez načela. „Glas naroda“ piše nadalje, da je delo teh naprednjakov med ljudstvom pokazalo, da nimajo ostanki teh naprednjakov nikake zaslonbe med narodom, da za te ostanke tudi ni nikjer več kakega razumevanja, zaradi česar da je povsem neopravičeno, ako se drži na raznih kra-

Predno kupujete za kopalno sezono, Vas vabimo, da si brezobvezno ogledate

naše volnene pletene kopalne obleke lastnega izdelka

Kvaliteta in izdelava istih Vas bo zadovoljila, cena pa razveselila! (Od Din 25- do 32-, 45-, 63-, 76-, i. t. d. najlepše Din 120-.)

Za šport, za cesto in za vsako priliko so naši damski puloverji, bluže, veste s kratkimi rokavi

pleteni iz garna ali volne, v modnih vzorcih in okusnih barvah brezdvoma najbolj praktični — in kar je glavno najbolj poceni! (Od Din 20- do 25-, 30-, 35-.)

IZRABITE TE UGODNOSTI!

Priporoča se trgovina **A. OGRIZEK** pletilnica **KRANJ** — Roženvski klanec, podružnica na „Stari pošti“

jevnih oblastvih še poedini tak naprednjak s svojimi družbicami. Ako imajo še v kakem kraju taki naprednjaki s svojimi družbicami in družinami oblast, potem je v današnjih časih anahronizem in nujna potreba, da se tak anahronizem odpravi.

Svojim naprednim čitateljem priporočamo, da te naše vrstice čez binkoštno praznike večkrat in točno prečitajo ter o njih tudi malo razmišljajo.

Vodovodno vprašanje. Interesenti, pobrigajte se za vodovod! Vremenski preroki napovedujejo, da je upati, da bo meseca junija tudi pri nas najmanj en teden brez dežja, kar pomeni za vas, da boste nepretrgoma en teden dni brez vsake vode.

Nacionalistični očenaš! Zadnjič smo poročali iz zgodovine slavne polpretekle dobe o nacionalističnem očenašu, ki se je prikrat molil ob neki slavnosti v Narodnem domu, potem pa tudi pri raznih šolskih prireditvah. Od strokovnjaške strani pa smo bili sedaj opozorjeni, da sta bila oziroma eksistirata še dva nacionalistična očenaša, od katerih je eden še vedno v uporabi in se bo ba je v kratkem ponovno molil.

Za vojne invalide, vdove in sirote. Krajevni odbor združenja vojnih invalidov v Kranju obvešča vse vojne invalide, vdove in sirote, da se zglasijo pri tovarišu predsedniku Rangusu, zlatarju poleg hotela Stara pošta, ali pa pri tovarišu tajniku Kosmaču na mestni tehnični pri kolodvoru v Kranju, radi točnih podatkov, ki so vsakemu posamezniku v korist in varnost. Enako prosimo vse, ki ne dobivajo časopisa „Vojni invalid“, da se zglase pri predsedniku. Ponovno sporočamo, da se v vseh stvareh obračajte le na predsednika ali tajnika.

Veliko neprijetnost so v ponedeljek doživeli otroci na Farovski lok. Preko električne napeljave so namreč metal radijsko žico, ki je bila k sreči deloma izolirana po ovoju, vendar ne toliko, da bi fantiča obvarovala pred tokom, ki ga seveda ni izpustil. Ko so slučajno opazili prizor orožniki, je neki orožnik poskušal reševati kar z rokami, pa je tudi tega elektrizarilo. Rešitev je prišla v tej obliki, da je neki delavec z vejo pretrgal radijsko žico. Ta slučaj je dovolj poučen, da se ni igrati z električnimi napeljavami in je tudi morebitno reševanje mogoče le tako, da se tok prekine.

Kokra, ta lepa voda s še lepšo sotesko, je nevarnost za marsikoga, ki hodi po njenih bregovih. Zelo pogostoma slišimo o raznih dogodivščinah, ki se človeku zde kar neverjetne, a se vendarle izkažejo kot resnične. Pozor tedaj pred to nevarnostjo! Dobro bi tudi bilo, če bi oblast nevarnejša mesta tudi zavarovala.

Nova naselbina nad čirškim klancem išče imena. Padli so razni predlogi, ki so vsi umestni, vendar še ni določeno končno ime.

Skupina poselske zveze sporoča svojim članicam in tudi vsem drugim stanovskim tovarišicam, da bo 10. junija, na binkoštni ponedeljek popoldne ob pol 4 v stolni cerkvi v Ljubljani slovesna blagoslovitev naše prve stanovske zastave. Pod to zastavo se morajo vse zbirati. Da se pa moremo tudi me dekleta iz Kranja udeležiti te slovesnosti, nas bo peljal izpred hotela „Stara pošta“ avtobus ob pol 1 iz Kra-

nja, nazaj pa nas bo pripeljal ob 7 zvečer. Tak čas namreč omogoča, da se lahko pridružijo skoro vsa dekleta, ki do pol 3 lahko doma vse pospravijo, ob 7 so pa že spet lahko doma. — Ob tej priliki opozarja odbor Poselske zveze v Kranju vsa dekleta, naj svoje gospodinje prosijo za dovoljenje za odhod in izostanek do 7 zvečer. To omenjamo radi tega, ker slišimo proti zvezi nepotrebne pritožbe, kot da bi bila zveza kriva, če niso dekleta zmeraj pravočasno doma. Skupina namreč prireja svoje sestanke vedno ob takem času, v katerem ne trpi delo in skrb za hišo, kjer so posli uslužbeni. Seveda pa poselska zveza ne more odgovarjati za morebitne izostanke izven časa, ki ga zveza določi. To pojasnilo je potrebno radi deklet in tudi radi službovalca, da bo posel dobro izvršen in da bodo tudi dekleta ob prostem času zadovoljna.

Himen. V nedeljo 2. januarja se je v tukajšnji farni cerkvi poročil g. dr. Leo Pompe, sodnik sreskega sodišča v Laškem, z gđ. Dorico Savnikovo iz znane in zelo ugledne Savnikove hiše v Kranju. Istočasno so praznovali v Savnikovi hiši 50 letnico svoje poroke nevestin oče g. Ivan Savnik in njegova soproga Viktorija Savnik. Obema paroma izrekamo naše najiskrenejše čestitke!

NAKLO

Mrva, po dogovoru skupno z otavo, več parcel v Naklem in Strahinju se bo prodalo na binkoštni ponedeljek ob 4 popoldne. Zbirališče ob navedenem času pri „Zaletelu“ v Malem Naklu. Vsa pojasnila dobite istotam.

PREDOSLJE

Devetdesetletnica. Dne 7. junija je obhajala v krogu svoje množične družine devetdesetletnico svojega rojstva ga. Helena Zabret. Rojena pri Joštu na Visokem se je devetnajst let stara pramožila v Britof v mlin. Ko ji je čez dobo let mož umrl, se je leta 1867 v drugič poročila z Janezom Zabretom. Iz tega zakona se je rodilo 13 otrok. Od teh je najstarejši Janez, tovarnar v Bobovku, ki je župan predške občine, Valentin je dekan v St. Vidu nad Ljubljano in France župnik na Bledu. Razen teh so žive tudi še tri hčere. V 68 letih po njeni drugi poroki so se povzpeli do uglednih mest že tudi njeni vnuki. Tako n. pr. Joško, ki vodi sedaj domače podjetje, Lojze, tovarnar v Bobovku, dr. Janez Šarec, zdravnik v Radovljici. Končno je že cela vrsta njenih pravnukov. — Jubilantinja je morala svoje dni veliko trpeti. Pomislimo: 13 otrok, vedno večje posestvo in od leta 1902 vdova! Toda telesno in radi globokega verskega življenja tudi duševno močna je zdržala vedno kot zgled prave krščanske matere in gospodinje. — Ko so pred mnogimi leti sprejele gospodinjstvo in gospodarstvo mlajše osebe v roke, je izpremenila svoje delo. Do letošnjega božiča je bila njena redna pot vsako jutro v cerkev, kjer je redno po 2 uri poslala blagoslova za svojo množično družino. Če bi bilo bolj ugodno vreme, bi to množično navado zopet nadaljevala. Čez dan pa še vedno dela marljivo kot mravlja: plete, šiva, za oddih pa rožni venec in kaka pobožna knjiga; letos v maju n. pr. letošnje evharistične šmarnice in šmarnice iz leta 1878. — Naj Bog živi dušno in telesno Sengarjevo staro mamo še mnogo let!

Naše grčice. Dne 7. junija je obhajala svojo 90 letnico naša faranka gospa Helena Zabret. Kakor izredni jubilej je to za našo faro, nam pokaže pogled v njeno zgodovino. Zadnji 90 letnik je bil France Lukanc, Matjakovi stari oče iz Orehovalj, rojen v Tenetišah. Ta je umrl 28. januarja 1888, star 92 let in 50 dni. Naša fara torej ni imela 90 let starega celih 47 let. Kakor je ga. Helena Zabret doslej edina, ki je dopolnila 90 let za časa župnikovanja sedanje-ga g. župnika od 1903, tako je bil prej omenje-ni Lukanc edini, ki je dosegel 90 let za časa 59 letnega župnikovanja Kerčonovega. — Pa tu-di 89 letni so redki. Leta 1932 smo pokopali Bavantovega očeta iz Srakovelj, starega nekaj mesecev čez 89 let. Pred njim te številke ne dobimo v maticah celih 29 let, namreč od Rže-nove stare matere s Suhe, ki je bila hči zgo-raj omenjenega Lukanca. — Izmed moških v naši fari je sedaj najstarejši „Tonček“ iz Bri-tofa, katerega rojstno leto je znamenito 1848, in kateremu nobeden ne bi prisodil, da jih že nosi svojih 87 let. Drugi za njim in v vasi Pre-doselj najstarejši je Soršek, ki jih je tudi že dopolnil 86. Zanimivo je še, da je med naj-starejšo žensko v fari in prvo za njo velika razlika 8 let. Tako je prva za Sengarjevo sta-ro mamo Doroteja Rezar, Španovih mati s Ko-krice s svojimi 82 leti.

CERKLJE

Pašniška zadruga čisti. V nedeljo 2. junija je imela pašniška zadruga na Šenturški gori 3 ure trajajoč sestanek, ki je bil zelo viha-ren. Velika je razlika med 31 in 3 in vendar je res, da je stari odbor dobil samo tri glesove, a novi 31. Časi se hitro spreminjajo. Kar je bilo včeraj, ni več danes, ali pa: danes meni, jutri tebi. Izvolili smo sledeče načelstvo: Pod-goršek Jožef, Skrjanc Peter, Jagodič Franc, No-vak Franc, Martinjak Jurij in Zupin Primož. Izvolili smo tudi novo nadzorstvo in to: Vrhov-ni Ignacij, Jerše Peter, Močnik Jurij. Kakor smo informirani, sta dva člana starega odbora vložila pritožbo na zvezo proti občenemu zboru. Prepričani smo, da jih ta pritožba ne bo rešila in bodo radi ali neradi šli v pokoj. Težko je pričakujemo, kdaj bo dobilo novo načelstvo polnomočje, ker je skrajni čas, da „backe“ na-podimo v goro.

Novic imamo mnogo. Mnogi se sprašujejo, kje je tista veža, v kateri se prodaja saharin. Nadaljno vprašanje je, kje se poučuje šah. Ali je to obvezni predmet ali ne? Kje ima mojster več pomočnikov, kakor učencev, čeprav bi mo-ralo biti obratno. Kje se človek boji, da ne bi oglušil? Kje se uče kozjih molitvic in kdo jih vodi k temu pouku? Kdo je tisti, ki zna sam sebe krasti? Kdo je v naši občini najbolj pri-ljubljen pri ljudeh? Na katerem koncu vasi čaka mlada svojega ženina, pa še vedno poje: Al njega od nikoder ni? — Nihče ne bi mislil, da imamo pri nas toliko raznih vprašanj, na katere prosimo, da nam odgovore drugi, ker mi ne moremo. Srečni so pač tisti, ki žive v miru, ne da bi jih kdo vprašal, zakaj to in to.

Položnice. Cerkljani smo prošli za položni-ce. Radi bi plačali Gorenjca, ker je ta naš zvesti prijatelj. Koliko novic in koliko infor-macij smo dobili vprav iz Gorenjca. Zavedamo se vsi teže naloge, ki jo vrši ta list, zato bomo vsi z veseljem izpolnili priložene položnice.

SENCUR

Praznik nedolžnih src. V okviru priprav za II. evharistični kongres smo doživeli prošlo ne-deljo pristrčno lepo slavlje naše mladine. Z ve-selim smem in vedrim licem so prihajali dečki z lepimi modrimi samoveznicami in deklice v belih oblacihih in z venčki v razpuščenih lasih, dokler ni bila prostrana župniška cerkev na-polnjena od zadnjega kotička. Ze s tem je mla-dina dokazala, da bo novi mladi rod ostal zvest veri in da je trenutni tokovi protiverskih gi-banje ne bodo omamili. Mladina iz šenčurske fare je minulo nedeljo izpričala dobro voljo pri slovesni cerkveni pobožnosti. Tako vesela se že dolgo ni vrnila domov. Ali ni to najlepši pozdrav nedolžnih src triumfu Evharistije!

Kapelica Srca Jezusovega je dobila novo li-ce. Lepota plastike in kvadratični reliefi naj-bolj označujejo to znamenje, ki ga je okusno prebelil in prepleskal J. Vombergar iz Cerklj. Kapelico je zgradil leta 1911 pokojni župnik Šiška in po svoji konstrukciji slovi daleč po slovenski zemlji. Stoji v središču vasi kot mo-gočno versko znamenje in je kot tako znano daleč na okrog. Zato smo na to svojo veliko svetinjo upravičeno zelo ponosni. Naši fantje so poskrbeli kapelici tudi električno razsvetljo-vo. Na pročelju znamenja se blešči z zlatimi črkami napis: Glej Srce ljubezni vredno, ki edino ljubi vedno. Obnovitev kapelice je iz-vršena v splošno zadovoljnost, kar bo gotovo izredno povzdignilo lepoto šenčurske vasi.

Zensko kolo, vredno 1800 Din, je nekdo ukra-del Angeli Svetelj. Orožniki poizvedujejo, to-da za storilec ni duha ne sluha.

Kolesar in motociklist sta trčila v nedeljo popoldne pred poslopjem Hranilnice in po-sojilnice. Izletnik, ki se je vozil s kolesom, si je poškodoval nogo.

Smrt pobira. V Šenčurju je po težki bolezni dobro pripravljena po prejemu sv. zakramen-tov zapustila svet Marija Ilja. Bolezen in trp-ljenje je vdano prenašala, saj je bilo njeno življenje darovano Mariji. Srečen, kdor umira pod Njenim varstvom! — Na Lužah je umrl 71 letni Jožef Stare, v Voklem pa so zapeli zvonovi

68 letnemu občinskemu revežu Francu Mohar-ju. Oba moža je po mnogih križih in trpljenju poklical Gospod v boljše življenje.

BRITOF

Britofski gasilci so priredili 26. maja prav lepo slovesnost. Ze pred nekaj leti so si po-stavili ličen gasilski dom, ta dan pa je bil dom blagoslovljen. K tej slovesnosti je pri-hitelo veliko sosednih gasilcev in šenčurska godba. Najprej so bile v britofski cerkvi pete litanije Matere božje, nato se je razvil veli-častni sprevod do Gasilskega doma, ki je bil za to priliko prav okusno okrašen; tam se je izvršila po nekaj govorih blagoslovitev, na kar se je razvila med petjem narodnih in umetnih pesmi prav prijetna gasilska veselica, s katero so bili zadovoljni udeleženci in društvo.

PRIMSKOVO

Naše društvo. Dramatični odsek prostovolj-ne gasilske čete je končal za leto 1934-35 svoje delo. Nimamo namena, da bi pokazali vse živ-ljenje te družine. Omenimo naj le to, kar je važno za poznejša leta. Nismo videli v tem letu tistega, kar smo pričakovali, namreč slož-nosti. Resnica je, da ga ni človeka, ki bi mogel vsem ustreči. Vsi imamo napake. V naši igral-ski družini pa so bili trenotki, ki se ne pozabijo tako hitro. Koliko truda vložil vsak igravec v igro, da more društvo biti veselo uspeha, kol-i-ko noči žrtvovati v korist društvu. G. Tvrđi, učitelj na tukajšnji šoli, ki je zadnje čase vo-dil to družino, ve, kaj mora imeti mlad člo-veka, da dobi veselje do dela, ki njemu osebo nič ne koristi. Mnogo se je trudil, da poživl vse, in nekoliko mu je že uspelo. On ve, da mora ostati vez med gravci tudi preko leta, in to je hotel storiti na ta način, da bi priredil izlete z igravci. Kako težko je potem v jeseni iskati moči za delo, če se preko leta vse zane-mari. Žal, da nekateri tega nečesto ali pa ne morejo razumeti in ovirajo to zamisel. Naši igravci so šli tudi preko teh ovir in sklenili, da bodo sami prispevali in priredili izlet v ne-deljo 16. junija. Vsi, ki so istih misli in imajo čiste namene, se bodo tega izleta z veseljem udeležili.

Veselica. Na binkoštni ponedeljek prirede naši gasilci na vrtu g. Grazerja veselico s sre-čolovom. Vsi prijatelji naših gasilcev se bodo veselice gotovo udeležili.

Novega občinskega tajnika v osebi g. Viktor-ja Bizjaka smo dobili. Upamo, da bo novi g. tajnik vsem vse, saj je že po naravi miren, ljubezniv in potrpežljiv. Potrpežljivost mu bo v novi službi največ koristila.

SELCA

Pogreb gospoda svetnika Rihtaršiča. V sredo 29. maja smo pokopali vzornega duhovnika g. župnika Janeza Rihtaršiča iz Bukovčice pri Selcih. Ob 8 zjutraj se je v bukovški cerkvi poslovil od pokojnika starološki dekan g. Ma-tija Mrak, nato se je pa razvil pogrebni spre-vod proti rojstni fari Selcam, kjer je pričako-vala ogromna množica ljudi in duhovščina. Po-greba se je udeležila vsa šolska mladina pod vodstvom šolskega upravitelja g. Hrasta, in ve-čina faranov. V sprevodu smo opazili tudi častno število vernikov iz župnij, kjer je po-kojni pastiral, posebno veliko od Sv. Helene. Po žalnem opravilu v cerkvi se je razvil spre-vod na farno pokopališče, na katerem je g. žup-nik želel biti pokopan v bližini očeta in ma-tere. Pogreba se je udeležilo 31 g. duhovnikov, med drugimi tudi g. ljubljanski prošt Ignacij Nadrah in gg. kanoniki, sošolci rajnega. Ogrom-na množica ljudi, 15 vencev in zastopstva dru-štev so jasen dokaz, kako Slovenci spoštujemo svoje duhovnike. Pri odprtem grobu je ganlj-i-vo deklamiral deček iz Bukovčice, združenjski moški zbor iz Bukovčice in Besnice ter pev-ski zbor od Sv. Helene pa sta zapela nekaj žalostnih slovo. Prisotnim so klonile glave v težki žalosti, zakaj v grob smo položili duhov-nika, katerega izguba je težak udarec za fa-rane, a tudi drugi smo z njim izgubili vzorne-ga, plemenitega, nad vse poštovane in de-lavnega duhovnika. Naj mu bo Vsemogočni plačnik za veliko njegovo delo!

Ubil ga je. V soboto 1. junija je v Jelovici pri gozdnem delu smreka podrta na tla posest-nika Petra Nastrana iz vasi Rudno pri Selcih. Mož je dobil tako hude poškodbe, da jim je pri prenosu domov izdihnil. Bil je zaveden krščanski mož, priljubljen in spoštovan pri vseh, ki so ga poznali. Prelep pogreb je to dokazal. Bog mu daj večni pokoj!

TRZIC

Velesejem. Na velesejmu so razstavila tudi nekatera večja tržiška podjetja. V paviljonu M ima razstavljeno tekstilna industrija. Tam se vidijo bogate izlozbe naše predilnice. Razstav-ljeni so nešteti razni izdelki iz bombaževine. V izlozbi je na dostojanstven način poudarjena 50 letnica obstoja podjetja. — V sosednem pa-viljonu N, ki nosi naslov „Usnje in papir“, ima pa razstavljena naša zadruga Runo na jako okusen način. Ze razstavno blago samo je lepa dekoracija. Steno v ozadju krase razne slike, tako da se sliši od ogledovalcev splošna po-hvala. — Na sledečem razstavnom mestu pa vidimo naslov naše papirnice Ch. Molline. Iz-loženo ima svojo belo lesno lepehko. V ozadju na steni visi velika slika tovarniških prostora-rov. Tako izgleda vse nekam lepo masivno.

To so tri važna podjetja, od katerih živimo Tr-zičani.

Škarpa na vrhu klanca se je le popravila. Za naše mes o se nikakor ni spodobilo 8 mesecev gledati razvalino na najbolj prometnem kraju.

Kresovi. Hvaležna moška mladina v Trziču je zakurila kar na devetih razglednih točkah kresove v počastitev 85 letnice prevzv. nadškofa Jegliča. Ta mladina se dobro zaveda, da jo je jubilar visoko dvignil s svojimi dobrimi nauki in zgledi iz pomehuženja in jo usposobil za vztrajen boj proti vsemu, kar človeka poni-žuje.

Potujemo. Na binkoštni ponedeljek gremo Trzičani na razne kraje. Fantje in moške k Sv. Joštu na običajno binkoštno moško pobož-nost. Drugi gredo s procesijo k Sv. Ani, kate-re se radi udeležijo nekdanji glinski romarji v upanju, da bo še prišel čas, ko bodo lahko zo-pet poromali v znane slovenske Glinje na Ko-roškem ob Dravi. Nekateri pa bodo šli na ve-lesejem v Ljubljano. Tako bo naše mesto na binkoštni ponedeljek precej izpraznjeno.

Poročil se bo na binkoštno nedeljo Nadislav Salberger, usnjarski nameščeneč, z Anico Ko-privnik. Želimo obilo sreče in blagoslova!

PREDDVOR

Prvo sv. obhajilo. Na praznik vnebohoda je bilo 50 otrok pri prvem sv. obhajilu. Po sv. ma-ši so bili vse prvoobhajanci v župnišču pogo-šćeni.

Nesreča. Zadnjo nedeljo je prišla pod kolo 65 letna Marija Markun z Gmajne, ki je dobila pri padcu težje poškodbe, a je upanje, da bo okrevala. Kolesarja ne zadene nobena krivda, ker je dal znamenje z zvoncec in vozil po predpisih.

Medved zopet straši. Zdi se, da se je medved, ki je lani strašil po jezerskih planinah, prese-lil na to stran: v tem tednu je na bašeljki pla-nini raztrgal 4 ovce.

BREZJE

Tiha svečanost. V sredo, 5. junija je naš pre-vzvišeni nadškof dr. A. B. Jeglič proslavil svo-jo 85 letnico rojstva z zahvalno daritvijo sv. maše pri Mariji Pomočnici na Brezjah. Sveta maša sicer ni bila nič razglašena, vendar so okoličani v lepem številu prišli k tej tihi pro-slavi enega naših največjih mož.

Spominska maša za pokojnim kura-tom Fr. Bonačem bo 16. junija ob 9. Da-rovaj jo bo na prošnjo radovljiške sku-pine „Boja“ prof. g. Ratej. K tej sve-čanosti so vabljeni vse skupine, zlasti pa še člani-pevci.

VELESOVO

Igra. Glede na članek „Igra“ v zadnji šte-vilki smo prejeli še dodatni dopis, po katerem je bilo še boljše, kot smo priobčili. Prav je ta-ko tudi nam in želimo še mnogo uspehov in razgibanosti. Ker pa dopis ne omenja kakih bistvenih spopolnitev našega članka, ga ne pri-občimo, čeprav smo poročila vesel. — Ured.

S p o r t

Strelska družina v Trziču, ki je v zadnjem času ena izmed najbolj delavnih društev, je podala pregledno sliko, kako naj bi podeželske družine napredovale. Pod sedanjim predsed-stvom „očesa postav“ komandirja g. Vidica je odbor navezal tesne stike z mestom in oko-lico Trziča in z drugimi kraji in zainteresiral vse sloje za ta lep strelski pokret. Nedeljska tekma, ki se je vršila v Trziču na račun lan-skoletnih tekem, je dala dokaz, da je ta dru-žina močna in njen obstoj simpatičen v vseh krogih in krajih, saj so prišli na tekmovalje strelci iz vseh krajev našega okraja. Bilo je gotovo več kot 700 ljudi na strelišču, od katerih pa je radi pomanjkanja prostora in časa prišlo komaj dobrih 200 strelcev na vrsto. V nor-malnih razmerah sicer zadosti veliko strelišče, je bilo v nedeljo najmanj trikrat premajhno. Zato bi priporočali tej družini, da v bodoče vzame načrt za povečanje strelskega prostora. Postreljalo se je nad 2000 patron. Streljanja so se udeležile tudi nekatere strelske ekipe, med drugimi tudi Kranjčani, ki so seveda od-nesli palmo zmage, t. j. prehodni meddružinski pokal in več daril. Zeuski svet iz Trziča gleda strelski pokret še vedno nekako po strani, van-dar pa je videti, da se najdejo med drugimi tudi dame, ki se tudi „težkih pušk“ ne bojijo, in je upati, da se jih bo do jeseni, ko se vrši ponovno tekmovalje, prijavilo za tekmo vsaj toliko kot moških. Med dobre strelce moramo prištevati fin. pregl. g. Susterja in tesarskega mojstra g. Stritihla ter gđc. Grabnerjevo iz Kra-nja, ki so vsi odnesli lepe pokale. Lepo celo-dnevno vreme, izborna organizacija in red, vljudnost Trzičanov in odbora strelske družine so omogočili, da so se tekme vršile tako, kot smo želeli. Ta tekma je pokazala, da je naš Gorenjec še vedno dozetan za vsako lepo in koristno stvar. Brez pretiravanja lahko trdi-mo, da je tržiška strelska družina nam vsem lep zgled in primer, kakšna ljubezen naj bi vladala po vseh podeželskih družinah. Vse dru-žine naj bi po zgledu tržiške družine priredile letos vsaj po eno družinsko tekmo, če mogoče za meddružinske strelske pokale, in naj v ta

namen prav pridno vežbajo svoje članstvo in s podvojeno agitacijo skrbijo za bodoči nara-ščaj ter ga tako odvajajo od raznih, za mla-dino neprikladnih sportov ter grdih razvad, pi-jančevanja, hazardnih iger itd. v prid posamez-nika in domovine.

Uradne vesti

Kopališko zdravljenje vojnih invalidov v l. 1935. Po razpisu ministrstva za socialno poli-tiko in narodno zdravje od dne 18. aprila 1935, St. št. 20855 se bo tudi letos vršilo kopališko zdravljenje vojnih invalidov po načinu, ki je veljal že v prejšnjih letih. — Pravico do brez-plačnega kopališkega zdravljenja imajo samo osebni vojni invalidi, do vključno čina nare-dnika in sicer: 1. vsi vojni invalidi za vse rane in poškodbe, zaradi katerih so bili priznani za vojne invalide, kakor tudi za poznejše kom-plikacije, ki bi se pojavile kot njih posledice. 2. Vojni invalidi 1., 2., 3., 4., 5. in 6. skupine tudi za one bolezni, ki so jih dobili tekom življe-nja. V tem primeru se razume samo one bo-lezni, za katerih zdravljenje so termalne ko-peli koristne. — Vojni invalidi, ki hočejo iz-koristiti to ugodnost, morajo na pristojni poli-tični upravi (sreskemu načelstvu ali sreski iz-postavi odnosno mestnemu poglavarstvu) pred-ložiti nekolikoeno prošnjo ter prošnji priklju-čiti naslednje priloge: a) overjen prepis reše-nja viš. invalidskega sodišča, da jim je priso-jena invalidnina po inv. zakonu od dne 4. julija 1929. Če takega rešenja še nimajo, morajo pri-ložiti potrdilo Dravske finančne direkcije, da niso reducirani in še prejemajo invalidnino. b) Vojni invalidi, ki ne prejemajo invalidnine zaradi previsokih davkov (čl. 99. inv. zak.), mo-rajo priložiti potrdilo finančne direkcije, da jim je invalidnina ustavljena samo zaradi previ-sokih davkov. c) Vojni invalidi, ki niso preve-den po odredbah novega inv. zakona, toda ima-jo pravico do brezplačnega zdravljenja po čl. 115 tega zakona, morajo predložiti overjen pre-pis sodnega sklepa o prevedbi po odredbah inv. zakona iz leta 1925. d) Vojni invalidi 7., 8. in 9. skupine ter vojni invalidi, navedeni v predhodnem odstavku, morajo razen že navedenih listin predložiti še overjen prepis inva-lidskega overenja o zadnjem zdravniškem pre-gledu, iz katerega je razvidna diagnoza in stopnja nesposobnosti. — Vse ostalo bo izved-la po razpisu banske uprave pristojna politična uprava. Kdor je potreben zdravljenja že letos v smislu razpisa, mora takoj vložiti prošnjo, da bodo oblasti pravočasno lahko napravile raz-pored.

Novi koleki. Po čl. 70 Pravilnika o banovin-skih davščinah Dravske banovine za proračun-sko leto 1935-36 se pobira k državni taksi po tar. post. 8 taksnega zakona 50 odstotna bano-vinska taksa. Potemtakem bo na vsako objavo zaradi materijalne koristi, ki se prilepja ali pritrjuje na okna, zidove, vrata itd. za vsak izvod plačati poleg državne takse še 0.50 Din banovinske takse. Kr. banska uprava dravske banovine je z naredbo od 27. 5. 1935 VII NO. 10.109-1 odredila, da bodo glavni oddelki in od-delki finančne kontrole takoj naročili te koleke v svrhu prodaje za potrebo enega meseca. Fin. kontrola bo vložila ovadbo, če teh kolekov ne bo na objavih, prav tako kakor zaradi državne takse. — Priobčujemo to uradno vest, da se bodo znali po njej ravhati vsi prizadeti in da bodo ali sami nalepili koleke ali pa jih imeli v evidenci pri naročanju tiskovin.

VOJAŠKE ZADEVE

Vojaška zaprisega. Pozivajo se vsi tisti, ki še niso položili vojaške zaprisege Nj. Vel. kra-lju Petru II., da se takoj prijavijo v svoji do-movinski občini, da ga vpiše v svoje sezname. Ta prisega se bo vršila za časa naborov v le-tošnjem letu. Kdor se tudi temu pozivu ne bo odzval, ga bo oblast kazensko zasledovala in kaznovala. — Ako kdo smatra, da je nesposo-ben za nadaljno vojaško službo, naj se takoj pri-glasi pri svojem županu, da ga vpiše v spise-ke za letošnji pregled pred rekrutno komisijo. Na prepozno došle prijave se ne bo oziralo.

V I N A

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljublja-ni, Frankopanska ulica 11.

Gospodarstvo

Banovinski kmetijski od-bori naj se skličejo!

V torek je bilo v Ljubljani zborova-nje zastopnikov sreskih kmetijskih od-borov. Ti so bili sklicani na pobudo kranjskega sreskega kmetijskega odbo-ra. Pri zborovanju niso bili sicer navzo-či zastopniki vseh okrajnih odborov, vendar pa zato niso nič manj pomembni sklepi navzočih zastopnikov. Navzoči zborovalci namreč zahtevajo sklicanje

banovinskega kmetijskega odbora in pot-
tom njega rešitev številnih vprašanj, ki
se tičejo agrarne politike.

Občinski in okrajni kmetijski odbori
so ustanovljeni po zakonu o pospeše-
vanju kmetijstva. Po istem zakonu bi
moral biti že davno ustanovljen tudi
banovinski kmetijski odbor. Okrajni
in banovinski odbori nastajajo tako, da
jih volijo zastopniki občinskih, odnos-
no okrajnih odborov. Po zamisli zakona
bi na ta način prišli v okrajne in ba-
novinske odbore možje ljudskega za-
upanja sicer le posredno, vendar pa bi
bili voljeni. Še več se je pričakovalo
od takratnega predlagatelja tega zakona:
da bodo v višje odbore prišli izmed
dobrih gospodarjev, ki uživajo ljudsko
zaupanje, najboljši možje. Seveda je
takratni predlagatelj zakona pri tej za-
misli računel na to, da bodo tudi v ob-
činske kmetijske odbore mogli prit
možje, ki jih bo narod svobodno volil.

Kakor pozdravljamo zahtevo sedanjih
kmetijskih odborov za ustanovitev ba-
novinskih odborov, tako pa smatramo
za potrebno, poudariti gornjo misel za-
kona, da naj te odbore tvorijo svobodno
izvoljeni člani, dobri gospodarji in
agrarni politiki.

Pri nas v Sloveniji pa marsikje ni ta-
ko. Vsakdo ve, da je tako stanje po-
sešno odlična zasluga JNS.

Pa čeprav je stanje neurejeno in če-
prav marsikdo ne sodi na to zaupno
mesto, ki naj bi ga podeljevalo ljud-
stvo, ne pa JNS, smo vendar veseli, da
so tudi ti možje, ki so ali so bili veči-
noma odlični člani JNS partije, sedaj,
ko so se razmere že zelo spremenile,
nastopili in zahtevajo izvajanje zakona
v tako važni zadevi, kot je ustano-
vitev banovinskega kmetijskega odbora.
To dejstvo je treba pozdraviti, kajti
s tem so ti možje dokazali, da se poiz-
kušajo glede agrarne politike vendarle
otresti smernic, ki jih je dajala ljub-
ljanska kazina, po manjših krajih pa
razni napredni domovi in klike. Sklep
je zelo važen, da tudi sedanji oblastniki
spoznajo krik člega kmečkega stanu za
svoje zakonito zastopstvo in za njim tu-
di za ustanovitev prepotrebne zbornice.
Sklep je krik naroda za izboljšanje
svojega gospodarskega položaja, kar je
vlada slejkoprej dolžna podpirati.

Zborovalci, čeprav po večini člani
JNS, pa so nam storili še eno veliko
uslugo. S svojim nastopom so namreč
povedali, da pri nas celo med JNSarji
ni več mogoča politika enega klobuka,
in da je potrebno, da svobodni narod
po svobodno izvoljenih zastopnikih da-
je iniciativo, da delo organizira in ga
izvrši. To je zdravo načelo ne le radi
demokracije, ki je tako globoko usi-
drana v našem narodu, ampak še prav
posebno radi gospodarstva.

Banovinski kmetijski odbori! Koliko
nalog bodo imeli! Pomislimo samo, ko-
liko bi kmetijstvo pridobilo že s tem,
da bi katerakoli ustanova, ki bi zdru-
ževala ves kmečki stan, kot zakonita
njegova zastopnica mogla paziti vsaj
na izvajanje zakonov, ki so se pod JNS
na škodo kmeta tako omalovaževali. Za
primer navajamo boj proti združni-
štvu, uvedbo lovške uredbe, razpušča-
nje kmetijskih korporacij, zloraba stro-
kovnih organizacij in listov za politič-
no-klikarske namene, nezakonito odpu-
ščanje kmetijskega strokovnega urad-
ništva, omalovaževanje interesov kme-
tijstva pri proračunih, cestni politiki,
socialnem skrbstvu, varnosti na deželi,
šolski politiki, šolnine na šolah, pospe-
ševalna služba, vnovčevanje pridelkov,
pravna zaščita kmetov, davčna zakonodaja.
Vse to in še mnogo drugih zadev
je treba imeti v evidenci in zahtevati
njih uveljavljanje. JNS režim pa ni
dovolil niti tega, da bi kdo smel zahtevati
izvajanje zakonov in je bil vsakdo
že radi te zahteve proglašen za proti-
državni element.

Razlogi so tedaj dovolj obširno ute-
meljeni, da pozdravljamo sklep delega-
tov okrajnih kmetijskih odborov za za-
htevo banovinskih kmetijskih odborov.
Mi bi želeli za enkrat vsaj to, da bi se
ti odbori res izvolili in bi se s tem zado-
stilo zakonom, čeprav še ne čisto v nji-
hovem duhu. S tem bi vlada dokazala,
da hoče v tej strani prekiniti tradicijo
JNS žalostnega spomina.

Lesni trg

Glasom zadnjih dospelih poročil se naš les-
ni trg ni popolnoma nič izboljšal, pač pa kaže
znake splošne stagnacije. Največji vzrok za
tak položaj je v tem, da se napovedana trgo-
vinska pogajanja sploh ne vrše, ampak se vrše
delni nakupi od strani Italije potom 100 odst.
lanskih uvoznih kontingentov, na podlagi ka-
terih izdaja rimska vlada uvoznice. Na ta na-
čin se razvija kupčija bolj z uvoznici, kar
seveda vpliva na značaj cene in sploh na ce-
lotni uvoz kljub temu, da se je resnično izvo-
zilo iz našega trga precej blaga za Abesinijo.
Ta izvoz pa je zaradi popolnega kritja potreb
sedaj izostel in je zopet naš trg navezan na
zgoraj navedene predpogoje. Severno Italijo
kot najbližji trg je popolnoma okupirala Av-
strija ter ne moremo beležiti v letu letošnje-
ga leta niti 10 odst. lanskega uvoza. Zato bi
bilo potrebno, da se vendar enkrat zaključijo
trgovinska pogajanja z Italijo, ker sedaj so
skladišča pri nas še vedno polna z dragim bla-
gom, ki ne more dobiti odjemalca, ki je nava-
jen naše izdelave in kvalitete in je umetno od-
rezan od naših produktov. Zaradi tega ni pri-
čakovati nobenega porasta cen, kot so pisali
nekateri časopisi, ampak je pričakovati isti
obupni položaj, kot smo ga bili vajeni do sedaj.
Apeliramo na naša vodilna mesta, da pospešijo
trgovinska pogajanja, omilijo izvozno tarifo po
vzoru konkurenčnih držav na minimum ter
boljše delovanje kliringa in milejšo obliko iz-
vajanja kritja uverenj.

Zitni trg. Tendence je čvrsta. Moka in pse-
nica se je podražila za 20 para pri kg in se
pričakuje še nadaljnje zvišanje cene pšenice,
kor producenti ne dajo blaga. Tudi kornuza se
je podražila za 5 para pri kg in se prodaja
največ na „Uputnice“.

Krompir: Na tržišču se prinaša velike mno-
žine novega krompirja ter se zahteva po 7 Din
za kg, vendar konzumenti ne more plačevati po
taki ceni, zato računamo s hitrim padcem cen.

Fižol. Po dolgem čakanju se je Francija
vendar odločila ter dala Jugoslaviji kontingent
za drugi in tretji kvartal in sicer komaj 55 va-
gonov, medtem ko so druge države dobile iz-
datno višje kontingente. Značilno je, da nam
Francija pri uvozu fižola že skozi vso sezono
dela velike težkoče, kar je povzročilo mnogo
škode izvoznikom. Gospodarski krogi so zahtev-
vali potom odgovornih oblasti v Belgradu ta-
kojšnjo intervencijo v Parizu, vendar je malo
upanja, da bodo kaj dosegli. Med tem so tudi
francoski trgovci sami protestirali proti taki
kontingentni politiki ter se organizira celo ne-
kaka protestna stavka. — Italija je kupila v
Bolgariji velike množine fižola, najbrž za Af-
riko.

Narodne noše!

vse potrebno dobite v I. zlatarski de-
lavnici na Gorenjskem

B. Rangus, Kranj

Istotam lepa izbira ur, zlatnine, srebr-
nine, očal, toplomerov, „Bleikristall“ je-
dilni pribor v srebru in Chromu itd. —
V Vašem interesu je, da si pred naku-
pom ogledate res veliko izbiro po solid-
ni ceni. Popravila se strokovno in točno
izvršujejo. — Kupujem staro zlato in
srebro.

Usnjarska in čevljarska
zadruga

Runo

r. 3. 30. 3. v Tržiču
priporoča sledeče lastne in zato
najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah,
kozine za pletene sandale
usnje za površnike,
boks, ševro, juhtovino,
galanterijsko usnje itd.
Obiščite nas!

Obleka dela človeka-TIVAR dela obleke

Prijetno poletje v Tivar obleki!

Poletna moda je praktična: elegantne
svežle hlače, lahek poseben suknjič brez
podloge (janker).

Nabavite si tako obleko pri nas.
Niti v najtoplejših dneh Vam ne bo
vroče.

Bouret obleka	Din 190—240.—
Kaša hlače	„ 90 110—140.—
Janker	„ 110—130.—
Tricot - Sacco	„ 110.—
Bele Bouret hlače	„ 90-100-110-130.—
Otroški janker	„ 65—75.—
Velvet hlače	„ 40—45—50.—
Bouret hlače	

VSE NAŠE POLETNE OBLEKE SE
LAHKO PEREJO.

Obiščite nas!

TIVAR OBLEKE

Priporoča se najboljša, najcenejša manufakturna trgovina

Logar & Kalan

naslednik

Srečko Vidmar

Kranj

Ako enkrat poskusite z nakupom, ostanete stalni odjemalec.

Največje veselje je na spomlad

nositi čevlje, kupljene v trgovini

Franc Strniša - Kranj

Vsi izdelki: opanke, sandale, kapucin čevlji so DOMAČE ROČNO
DELO. — Pričajte se o dobri kvaliteti tudi Vi!

Za letni nakup se priporoča
manufakturna trgovina

M. Kokl, Kranj

Krasna izbira letnih tkanin:

moški kamgarni, športno sukno, mo-
dni vzorci damske volnene tkanine,
različne vezave, modne barve

svila, enobarvna, vzorčasta

raznovrstni pralni krepki in frotirji

pralne svile, pralni poplini

krasni deleni, več vrst

cvrnato blago i. t. d. i. t. d.

Okusni vzorci - priznано nizke cene!

Ako zidaš hišo, naroči zidake in strešnike pri domači

opekarni Zabret-Bobovk

Zarezniki in bobrovec z večletno garancijo in po konkurenčnih cenah.

Zahvala

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob prilike prerane in bridke izgube naše ljubljene soproge, mame in babe,

Marije Kalous

izrekamo ob tej priliki vsem najpristranejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini. Enako se zahvaljujemo vsem darovalcem za poklonjene vence in cvetje. Iskrena zahvala vsem, prijateljem in znancem, ki so pokojnico spremili do njenega večnega doma.

KRANJ, dne 6. VI. 1935.

ZALUJOČA RODBINA
KALOUSOVA

Edina specialna trgovina ročnih del v Kranju

M. OGRIZEK

izvršuje lično, hitro in ceneno:

entlanje in ažuriranje perila in oblek,
predtiskanje vsakovrstnih ročnih del,
strojno vezenje garnitur, zaves, monogramov, gumbic i. dr.
montiranje blazin, pregrinjaj, preprog itd.

Posebno vas opozarjamo na lepo izbiro materiala za izdelovanje slovenskih avb, t. j. zlate niti, luskinice, zrnca, izgotovljene rože, zvezde, peresa, originalne rožaste trakove vseh širin, čipke, pasove in kape k narodni noši dobite pri nas.

Izdelujemo lepe slovenske zavijačke in oglavja k avbam!

Izdelujemo lepe slovenske zavijačke in oglavja k avbam!

Turisti izletniki, kolesarji! - POZOR!

Albin Jazbec, Kranj

Blago za obleke v veliki izbiri; hlače vseh vrst na zalogi.

Vaše geslo naj bo: brez veternege jopiča ne v planine! Nobeno jutro vam ne pove, kakšen bo večer. Če vam je mar zdravje, držite se gorenje parole! Nudim vam veterne jopiče, dežne plašče in pelerine iz zjamčeno nepremočljivega blaga domačega izdelka po konkurenčnih cenah. Prepričajte se! Priporoča se

JANEZ je zadovoljen!
TONI je zadovoljen!
META je zadovoljna!
VSI so krili z garantirano
strešno opeko

BOHN-VINKOVCI

kupljeno pri

Kovina: Kranj

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Toneje tapetnik, v hiši g. F. Ažmana.

Lokal oddam takoj v mestu na prometnem kraju za trgovino z mešanim blagom ali za drugo obrt. Istotam prodam kompletno opremo za trgovino. Naslov v upravi lista.

15.000 Din gotovine iščem, vknjižba na prvo mesto, ali pa prodam posestvo na Gorenjskem. Naslov v upravi.

Važno! Bernard Maks, tapetnik poleg Stare pošte v Kranju, vam napravi vsa tapetniška dela solidno in po nizki ceni. Prepričajte se!

Prilika! Zamenjam ali prodam po nizki ceni lepo novo hišo z balkonom in vrtom tik mesta. — Ponudbe na upravo lista.

Opremljena soba se takoj odda. Pirnat, pek, Primskovo.

Šivali stroj Minerva, samo mesec dni rabljen, pripraven za štikati, prodam ali zamenjam za hranilno knjižico. Mali Franc, Golnik 8.

Dve meblirani sobi s posebnim vhodom se oddasta. Naslov v upravi lista.

Vajenko ali vajenca za fino krojaško obrt iščem. Naslov v upravi lista.

Za Binkošti

40

45

75

125

150

85

125

175

Peke

Tvorniška prodajalna
Kranj
Prešernova ulica 12